

Amsbaaren uit hun land verdreeven: bij den opstand der *Bata- vieren* tegen de *Romeinen*, kozen zij de maatregelen van *Civi- lis*, en vereenden zig met hun: die oorlog geeindigd, en zij we- der onder de magt der *Romeinen* geraakt zijnde, bleeven zij daaronder niet langer dan tot aan de regeering van *Marcus Au- relius*; deze hunne opstand en inval in de *Nederlanden*, kwam hun echter duur te staan, want zij werden toen door *Didius Julianus*, ten dien tijde Landvoogd, en naderhand Keizer, met meer andere volken overwonnen en beteugeld; welke wis- selvalligheden schijnen geduurd te hebben, tot dat zij ten deele den naam en het bondgenootschap der *Franken*, ten deele der *Friezen*, en ten deele der *Saxen*, hebben aangenomen, 't welk dan ook de oorzaak van hunne naamsverdelging geweest is.

CAUDORP. Zie KOUDORP.

CAUKERK. Zie KAUKERK.

CAUWERVE. Zie KAUWERVE.

CELTEN, of *Kelten*, een zo oude als vermaarde Natie, die door naarstige onderzoekers en oudheidkundigen, de eer wordt toegeschreven, van bevolkers geweest te zijn van *Ilijrië*, *Ger- manië*, *Gallië*, *Spanje* en *Brittanië*; en dezen houden staande, dat, na den algemeenen Zondvloed, toen de nakomelingen van *Noëch* in grooten getale vermenigvuldigd waren, en na de spraak- verwarring te *Babel*, bijna twee duizend twee honderd en der- tig jaaren vóór CHRISTUS geboorte, uit *Aste* in *Europa* ge- komen zijn, hebbende ten leidsman eenen *Askenas*. De Jood- sche Historiefchrijver *Flavius Josefhus*, noemt mede een *Atha- naxes* of *Askenas*, als een der zoonen van *Gomer*, en zegt dat die een Stad zou gesticht hebben, door de Grieken *Rhegi- nes* genaamd; uit welk gezegde Jonker *M. van der Houve* tracht te bewijzen, dat door *Rhegines*, de *Rhijnlanders* kunnen ver- staan worden; dat die, welke hij daarmede bedoelt, den oever van den *Rhijnstroom* bewoonden, en dat hunne Hoofdstad *Rhijn- berk* was: dan hoe onzeker en fabelachtig dusdanige gedachten zijn, om den naamsoorsprong van een Stad en Volk te vinden,

kan

kan zelfs de onkundigste zien. *Tacitus* maakt gewag van eene Stad *Asciburgium*, of *Asciburium*, omtrent *Keulen*, nabij *Santen* of *Xanten*: anderen meenen dat de eerste naam van her tegenwoordig Dorp *Aschburg*, op sommige kaarten *Osfenburg* genaamd, *Askenas Burg* zou geweest zijn: doch het zijn en blijven alle gisfingen, die niets bewijzen: om dan *Askenas* voor vader en leidsman van de *Celten* te houden, dient men ook te gelooven dat deze landen allereerst door de zijnen zijn bewoond geweest, en dat de *Cimberen*, of *Kimberen*, naar de zoons zoon van *Askenas*, *Cambrivius* genoemd, daarbij zouden gekomen zijn, 't zij dat zij elk een bijzonder land bezeten, of zig onder elkander vermengd hebben; door welke denkbeelden veroorzaakt is, dat verscheidene van de oude Schrijvers, de *Celten* en *Cimberen* onder elkander verward en voor een en dezelfde natie gehouden hebben. Dezen dan, waarvan wij hier spreken, hun vaderland verlaten hebbende, werden *Celten Skijten* genaamd: aan den *Rhijn* en *Maas* woonende, hadden zij de gewoonte, om van de echtheid der geboorte hunner kinderen zeker te zijn, dezelve terstond in den stroom te laten drijven, geloovende dat de onechte terstond moesten zinken, waarvoor de echte bewaard bleven, een gebruik dat sommige mede aan de *Batavieren* toeschrijven; dan, daar de hoofddeugd van dezen de kuischheid was, kan zulks onder hen alleenlijk in bijzondere gelegenheden te pasfe gekomen zijn. *G. Nazianzenus* maakt in een Grieksch vers hiervan melding, als hij zegt: *dat, zo als het goud door het vuur beproefd word, de Celten gewoon waren hunne kinderen in den Rhijn te beproeven*: dat dit gebruik bij de *Batavieren* niet algemeen was, stel ik vast, om reden, dat *Tacitus*, die hunne zeden zo naauwkeurig beschreeven heeft, 'er niets van meidt, schroomende echter niet van mindere kleinigheden, tot de zeden der *Germanen* behoorende; gewag te maaken, ja ik sta zelfs in bedenking, of het wel onder eenige Natie, tot de *Germanen* behoorende, plaats gehad heeft; even min geloof sta ik aan het zeggen, dat de naam van *Celten*, of *Kelten*, afgeleid is van het woord *Helden*, om reden dat het op verre na nog niet bewezen is, dat de taal dier volken van de Grieksche afkomstig is: om dan in navolging

van

der *Bata-*
van *Civi-*
en zij we-
bleeven zij
Marcus Au-
den, kwam
oor *Didius*
d Keizer,
welke wis-
ij ten deele
n deele der
en, 't welk
est is.

Natie, die
eer wordt
z, Ger-
staande,
ingen van
de spraak-
en der-
uropa ge-
De Jood-
een *Athä-*
en zegt
en *Rhegi-*
ouwe tracht
unnen ver-
den oever
stid *Rhijn-*
gedachten
te vinden,
kan

van anderen, geen beuzeltaal voor waarheid uit te venten, zullen wij van deze volken aftappen: de lezer begeerig zijnde zig daarmede te vermaaken, boete zijnen lust in de *Handvest-Chronijk* van Jonker *M. van der Houve*.

CERESTINUS, (*Jacobus*) was Hoogleeraar in de Griekse taal te *Leuven*, alwaar hij den twintigsten April vijftien honderd dertig in den bloei zijner jeugd gestorven is, zijnde zomen zegt te *Hoorn* geboren, en de eerste geweest die een Grieksch Woordenboekje opgesteld heeft.

CEVELUM, eenen naam die men nergens gemeld vindt, dan in de Reiskaart van *Peutingerus*, en den weg die op dezelve wordt afgemeeten van *Nijmegen* tot aan *Atuaca*, zijnde geweest een Burg, tusfchen *Santen* en *Gelb*, en wel ten tijden van *A. Marcellinus*, die het een welgestelde Stad van den tweeden rang noemt; dan de Plaatsnijder heeft in dezelve eenen misflag begaan, met de plaats aantewijzen één uur gaans van *Nijmegen*, daar men klaar zien kan dat het drie uren van daar zijn moet (*ad III lapidum*); doch de rechte stand is aan de *Maaze*, drie en een halve mijl beneden *Blarikum*, 't welk hendaagsch een Dorp is, liggende aan de flinkerhand van die rivier, bekend met den ouden naam van *Blerik*, welk Dorp ruim tien uren van *Nijmegen* is, als 'er nu drie uren voor *Cevelum* afgaan, komt het naast aan *Gennep*, alwaar de *Niers* in de *Maaze* valt.

Zie ALTING *Not. Germ. Inf.* P. I. pag. 43.

CHAAM, of *Chaem*, een Dorp onder de Baronij van *Breda*, in de fchatting, voortijds over geheel *Brabant* geflagen, en welke jaarlijks honderd veertig duizend guldens was, ftond het *Land van Breda* daarin op 8685 gl. 10 ft. en 3 penn., en daar toe moest *Chaam* met *Alphen* (twee van de veertien of vijftien Dorpen van deze Baronij) opbrengen 588 gl. en 15 ft. bijna de helft van de fomme daar *Breda* op gefchat was: dan na dien tijd is hetzelfde veel verminderd; want in het jaar 1742 werden 'er niet meer dan 824 inwoonders geteld. Vóór de

Re-

Reformatie we-
niken uit de
andering in de
onder de clas-
ders-*Chaam*
den dienst in
Zie van

CHAMAV
onder de Ger-
de Tenkteren
den, nu hoor-
ne landen ge-
en vernield
volken, het-
of dat vervo-
dat de Code-
ren worden
teren de Or-
verschil; de
lingers, en
naam zou ge-
de waarheid
Overijfelfch
gengelprooke
de Lingen,
der Houve n-
Zeker is het,
dat men dan
woorden, al-
van achteren
nog meer an-
maar van vo-
besluit kan m-
zer gewoond
tekend word-
te onder de